

דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים וחקהילות
ולומדי תורה דניו יארק

מדריך לכשרות ולחיזוק הדת

— ירחון דהתאחדות הקהלות —

כולל תשובות, מכתבים ובירורים בענין כשרות המאכלים

ב"ה חודש אלול-תשרי ה' תשד"ם — שנה ז' קונטרס ל"ד (כרך ז)

בפיקוח הרב הגאון

מ"ה ר' שלום יהודא גראס שליט"א

אבדק"ק האלמין יצ"ו

יוצא לאור ע"י

וועד הכשרות

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות

באמצעים של בירור, הקירה ודרישה
התיעצות, הודעה, והצעה

וועד הכשרות

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות

דהתאחדות הקהילות

בחשתתפות חרבנים וחקהילות
ולומדי תורה דניו יארק

כפיקוח הרב הגאון
מרי"ה ר' שלום יהודא גראס שליט"א
אכדק"ק האלמין יצ"ו

אבאָנענטען בלאַנק און פרייזען
וועד הכשרות דהתאחדות הקהילות

בייגעלייגט איז די סומע פון ..... \$

1 יאָר לופט פאָסט

1 יאָר

Enclosed please find \$ .....

I would like to subscribe to the VAAD HAKASHRUS

1 Year

Air Mail

Name _____

Address _____

City _____ State _____ Zip _____

Subscription Rates (PAID IN ADVANCE)

IN U.S.A.

1 Year. \$18

Air Mail 1 Year. \$25

IN CANADA, EUROPE ETC.

1 Year. \$20

Air Mail 1 Year. \$25

אבינו מלכנו פתח שערי שמים

לתפלתינו

וקרע רוע גזר דינינו !!!

פארוואס זענען די טויערן פון הימעל פארמאכט און
אפגעזיגעלט? ווער איז שולדיג אין דעם? צו וואס ברענגט דאס?
וואס קען געטוהן ווערען? פארוואס פארמערט זיך צרות ישראל
רחמנא ליצלן? אויך ברוחניות רח"ל?

מורי ורבותי דער מצב איז אומדערטרעגליך. עס קען שוין ווייטער נישט אנגיין!!! צרות ישראל מערן זיך פון טאג צו טאג וואס נעמט רח"ל ארום דעם כלל, קליינע קינדער — יונגע מענטשען — יונגע פרויען — און אלטע לייט, ווערן ל"ע פארכאפט מיט ערנסטע קרענק ל"ע.

הארץ — די רעכטע מעשה — עלערדזשי — בלוט צירקולאציע — נירן — אָדערן פֿאַרקאַלעכונג — לונגען — אויגען — מח — נערווען און נאך, ה' ישמרנו.

וואס קען מען אבער טוהן ווען די טויערן זענען פֿאַרמאַכט! הונדערטער מאמעס וויינען זיך אויס ביים ליכט צינדען אז זיי זאלען זוכה זיין צו ליכטיגע געזונטע אידישע דורות. פֿאַרוואס ליידער זעהט מען ביי אסאך אז זייער געבעט איז נישט אנגענומען געווארען? זענען אלע קינדער געראטען מיט שכל און קלוגשאפט?? זענען אלע געזונט און שטארק?? זענען אלע ערליך און אפגעהיטען?? זענען אלע נחת ברענגער פֿאַר זייערע עלטערן אדער חלילה...?? זענען דאס טאקע די וואס מען האט געוויינט און געבעטען נאך זיי??

און וואס איז מיט די אלע טאטעס וועלכע האבען שוין דורכגעווייקט דאס תהלים'ל זוכה צו זיין צו אביסעל נחת פון די קינדער. זענען זיי טאקע אלע געהאלפען געווארען? פֿאַרוואס נישט? און די אלע וואס זענען שוין זוכה צו נחת צו זענען זיי פֿאַרזיכערט וואס דער מארגען וועט ברענגען. מען זעהט דאך טאג טעגליך ווי יונגע מענטשען ווערן פֿלוצלינג אפגעקערט פון ריכטיגען וועג און האבען דערמיט אפגעהאקט די גאלדענע קייט פון דער משפחה, אדער ווערען מאדערניזירט. אנדערע ווערן ל"ע יונג פֿאַרשניטען פון די וועלט, און א חלק בלייבען פֿאַרקריפעלט (אינוואלידען) אדער מיט ערנסטע קרענק אויפן גאנצען לעבען ל"ע.

און וואס איז מיט די פֿאַרצרהיטע מאמעס רח"ל וועלכע האבען שלאפלאזע נעכט לעכצענדיג נאך א רפואה פֿאַר זייער'ס א קינד. די טאטע פון צווייטען זייט רייסט זיך די האר פון קאפ אבער

אָהן ערפאלג. פארוואס איז דאס? דער באשעפער איז דאך א "קל מלא רחמים" און א טאטע פארן אידישען פאלק. יעדער טאטע האט רחמנות אויף זיינע קינדער.

און וואס איז מיט די טאטעס וועלכע שטייען ביים צדיקים ציון צובראכען מיט א הארצרייסענדע געוויין וועלכע לעכערט הערצער. פאר צער צוליב א טאכטער וואס איז ל"ע נישט געזונט מיט די ריכטיגע מעשה רח"ל און שטייט מיט א שטיב מיט קליינע קינדער וואס דארפען א מאמע.

און ווי ווערט פארשליידערט די הארצרייסענדע געוויין פון די קליינע קינדער וואס שטייען ארום דעם טאטענס בעט וועלכער ליגט ווי געלעמט נאך א שווערן הארץ-אטאקע רח"ל.

ווי זענען די אלע תפלות, תחינות, בכיות, פון ראש השנה — יום כפור — הושענא רבה — א.א.וו. פון גאנץ כלל ישראל אפצוטוהן אידישע צער און צרות?

ווי זענען די אלע קינדער וועלכע האבען געוויזען פון זייער פריהעסטען יוגענד עילווישע כשרונות צו ווערען גדולי הדור. און ווי זענען די קינדער וועלכע זענען געווען אפגעהיטען פון אלעם ביז און געצויגען צו יראת שמים — איידעלקייט — תמימות?? וואס האט מיט זיי פאסירט?

ווי אזוי פאסירט אז קינדער וואס ווערן געהאדעוועט צווישען ווענט פון תורה ותפלה ווערן פלוצינג אויסגעדרייט צום שלעכטען רח"ל? אדער עכ"פ פיהל ווייניגער געראטען ווי מען האט זיך גערישט לויט די מאס הארעוואניע וואס מען האט אריינגעהארעוועט אין זיי.

פארוואס פארמערן זיך רח"ל צרות ישראל אין אזא גרויסען פארנעם מיט כל ערליי קרענק ד' ישמרנו?? דער תירוץ אויף די אלע קשיות

בהמה פלייש — און חֵלֶב !!!

(א) אין א צייט וואס רבנים גדולי התורה והיראה

וועלכע זענען אפגעהיטען און אפגעזונדערט פון הכלי
 עוה"ז ותענוגיהם און האבען פון זייער פריעסטן יוגנט
 נישט אפגעטרעטען פון צווישען די פיער ווענט פון
 ביהמ"ד און אויך משמש געווען צדיקים פון פריערדיגען
 דור — שרייען אז זיי האבען געזען מיט זייערע אויגען
 פלייש פון די שענסטע געשעפטען מיטן ערגסטען חלב
 און אז דאס ווערט פארקויפט פאאר אלע חרדישע אידען
 אין אמעריקא, איז שוין נישט קיין וואונדער אויף
 גארנישט ווי די תורה הקדושה וועלכע איז א נצחיות
 שרייט: "כי כל אוכל חלב ונכרתה" — ווער עס עסט
 חלב ווערט פארשניטען פון די וועלט פאר זיין צייט !!!
 (ב) טוט נאר א בליק אין די הייליגע ספרים וועט איר זעהן ווי
 אזוי חלב מיט נבילות וטריפות מיט אלע אויבענדערמאנטע
 אידישע צרות זענען געקניפט און געבינדען מיט א קשר של
 קיימא.

און אט וואס די היילגע ספרים שרייבען:

צוליב דעם וואס מען עסט חלב מיט נבילות וטריפות
 פארשפארט מען אויבען די טויערן פון הימעל מיט
 אייזערנע שלעסער און מען לאזט נישט אריין קיין טרער און
 געבעט (ליקוטי אמרים להגר"ז פרק ח'). בני יששכר אדר מאמר ב' דרוש ז'. תפלה למשה קאפי ס"ח לבעל ישמח
 משה. שו"ת בית הלל ס"ט).

אלע צרות ווא מען ליידט זיך אָפּ א גאנץ לעבען איז צוליב
 מאכלות אסורות (חפץ חיים בספרו מחנה ישראל).

ג) געדענקט וואס הגאון הצדיק ר' יונתן שטייף זצ"ל שרייבט
 די איינציגע וועג אויסגעהיט צו ווערן פון אן אוישוויץ רח"ל זיך
 צו דערווייטערען פו מאכלות אסורות (דרשת שלמה).
 און אז די טויערן זענען פארשפארט איז שוין נישט קיין
 וואונדער, ווי די אלע צרות קומען און ווילען נישט גיין.

חלב מיט אידישע צרות רח"ל

חלב איז מטמא דאס הארץ (מנורת המאור נר ג' כלל ה חלק ה פ"ג).

עס ברענגט רח"ל אומהיילבארע קרענק (אזהרת מהרצ"א מדינוב) אויך אויף פיצלעך קינדער (שו"ת בית הלל סי' ט' מ"ח שו"ת קלי"ד סי' א'). עס הארגעט דעם קערפער (חינוך מצוה ע"ג) און עס איז פונקט ווי אריינשטעקן שווערדן אין קערפער רח"ל (יער"ד סוף ח"ב בשם הרמב"ם במורה).

דארט ווי דאס כשרות איז נאכגעלאזט איז קיין שום וואונדער צו הערן אז צרות ישראל פארמערן זיך ווייל כביכול די שכינה הק' פארדרייט זיך פון זיי און קוקט זיך נישט אום אויף זיי, ווי א סטאדע שאף וואס זייער פאסטוך לאזט זיי איבער צווישען זיבעציג וועלף (דבר מהר"א פי' שמיני).

הגאון הצדיק דער גלינער רב שרייבט: מיט אונזערע אויגען האבען מיר געזען וויאזוי אלע שווערע און ביטערע גזירות וואס קומען אויף דער וועלט איז נאר צוליב דעם זינד פון נבילות און טריפות (שו"ת מראה יחזקאל האחרון סי' מ"ב) און די עונשים נוראים לאחר מאה ועשרים שנה (ספר הקנה ד' מ"ז, ילקוט ראובני, שבת מוסר, נגיד ומצוה, ליקוטי הגלגלים ל"ט). און פון וואנעט נעמט זיך דאס גרויסע ירידה אויך ברוחניות.

ווי אזוי איז דאס מעגליך אז אין אזא קורצע צייט זייט חורבן איירופע איז דער דור געפאלען מיט אזא פאנטאסטישען אומגלויבליכע נידעריקייט, דאס דאווענען איז כמעט ווי נישט געדאווענט, דאס לערנען (פון המון) איז אויפן שפיץ גאפעל יוצא צו זיין, נישט לויט וויפיהל פרייע צייט מען האט — צו טרעפען יונגעלייט בני תורה וואס ווידעמען (ספענדען) 16-18 שעה א מעת לעת אין תורה איז א יקר המציאות אחד בעיר — דאס אפגעהיטענקייט פון די אויגען — מויל איז אויפן נידעריגסטען שטאפעל בעוה"ר. דאס פריצות שרייט ארויס פון אלע ווינקלען — דער לוקסוס האלט שוין ביים קלימאקס — גניבות וגזילות איז בדור הזה נישט קיין עבירה נאר א מצוה און א חריפות. דער וואס גנב'ט נישט ווערט באטיטעלט בטלן שלום מזל. א העלד ווערט באטראכט דער וואס קומט אין ביהמ"ד און פארציילט וויאזוי ער האט געלעכערט די רעדער פון יענעם מיט פלינקייט און חכמה, און ליידער נישט דער יונגערמאן וואס זיצט על התורה

והעבודה — קללות ווערען געהערט ל"ע פון קינדער זאפארט ווי זיי הייבען אן רעדען. אנשטאט וואס מען פלעגט אמאל אויסלערנען א קליין קינד תורה צוה לנו און צו ליינען קר"ש ביים אויפשטיין און ביים לייגען, לערנט מען היינט אויס דאס קינד צו שעלטען ביים אויפשטיין און ביים לייגען — דרך ארץ און מדות טובות זענען גענצליך באיקאטירט און טעראריזם האט פארנומען זייער פלאץ. איר וועט זיך נישט גלייבען עס איז אבער א פאקט היינט צו טאג אז מען האט זיך שוין דערלעבט צו הערן פון קינדער אין עלטער פון 8-10 יאר און העכער סטראשען אויפן טעלעפאן א צווייטען מיט הארגענען אדער אנברעכען די ביינער יא! יא! נישט 20 יעריגע נאר גאנץ קליינע קינדער. — כיבוד אב ואם האט א נייע באדייט בדורנו. דער טאטע מאמע זאלען מכבד זיין און אויספאלגען זייערע קינדער וואס זיי בעטען און מקבל זיין באהבה זייערע זידעל רייד. טעלעוויזיעס ווערן אלס מער און מער נחרכה אין אידישע שטיבער ל"ע — אסימילאציע אין אזא גרויסען פארנעם בעווה"ר — וויפיהל אידישע שטיבער ל"ע האבען נישט קיין שלום בית און מען קריגט זיך שטענדיג — טאג טעגליך ווערען צובראכען אידישע שטיבער דורך גיטין ל"ע. די עלטערן פון די גע'גט'ע ווערען גרוי און אלט פריציטיק פון צובראכענקייט און די קינדער פון די גע'גט'ע ווערען ל"ע גייסטיש גערירט און פיזיש צובראכען און דאס רוב פון זיי ענדיגען ביי די נערווען דאקטוירים ל"ע און וויפיל עגונות זיצען צוליב די מענער וואס געבען נישט קיין גט אונטער \$100,000 דאלער. לשון הרע רכילות הלבנת פנים איז א גאנגבאר ארטיקעל ביי יעדען פון קליין ביז גרויס — ווער איז שולדיג אין דעם אלעם???

נבילות מיט חלב

גיט א קוק וואס דער צדיק ר' שמעון בן יוחאי שרייבט: דער וואס עסט מאכלות אסורות ווערט אנגעקלעבט צו די סטרא אחרא און א רוח הטומאה רהט אויף איהם און ער ווייזט אז ער האט נישט קיין חלק אין באשעפער. עס איז פונקט ווי ער

וואלט געדינט ע"ז. ער איז טמא אויף דער וועלט און יענע וועלט. אלעס וואס ער ליידט אויף דער וועלט ברוחניות ובגשמיות (פיזיש און גייסטיש) איז פון מאכלות אסורות

(זה"ק וישב קצ"א, ח"ב קכ"ה, ח"ג מ"ב, רמב"ם במורה ח"ג פמ"ח).

דער פרי חדש שרייבט טאקע אז צוליב דעם וואס עלטערן גיבען נישט אכטונג אויף די עסענווארג פון די קינדער ווערען מערסטענס פון זיי פארדארבען און אפגעפארען רח"ל צו ווערען די עזות פנים'ער — מחוצפים — שקצים — באנדיטען — גנבים — אונטערוולעטנניקעס — אויסווארפען וואס נעמען נישט אן קיין מוסר (דאס שרייבט דער פרי חדש יו"ד סי' פ"א). נו! איז נאך א וואונדער ווי אזוי דאס דור איז אזוי בליץ-שנעל אפגעפארען אויף אלע געביטען אזוי ווייט נאך די צוויי עדות-שאפט פון תנא ר' שמעון בן יוחאי און דער פרי חדש.

פון וואנען וואקסען אונטער אזוי פיעל אפיקורסים און כופרים עד כדי צו שמד'ן זיך ל"ע???

חֵלֶב מִיֵּט נְבִילוֹת וְטְרִיפוֹת

ווייל אזוי האט אונז געלערנט דער זוהר הק' (ח"ג מ"ב) דער רמב"ם, דער בעש"ט הק' (דגל מחנה אפרים פ' עקב כשם הבעש"ט הק' בשם הרמב"ם צפנת פענח יחרי) דער יערות דבש (חלק א' דרוש א'), דער דברי חיים (שו"ת דברי חיים חו"ד סי' ז'). צוליב נבילות וטריפות זענען אפגעשמאדט געווארען גאנצע מדינות אין אייראפע (ר"ח שם).

די עצות פטור צו ווערן פון אידישע צרות און זוכה זיין צו א הילף פון הימעל אין א עת צרה! אנטלויפען פון א ספק איסור פונקט ווי פון סם המות (עקידה שער ס' מסילת ישרים פ"א, דעת קדושים סי' ח"י סק"ג, זה"ק שמיני דף מא: ר"ח שעה"ק פט"ד).

אין אמעריקא איז שוין אמאל געווען א שיינער דור מיט ערליכע אידען בעלי מדריגה און בעלי מסירת נפש, און עס איז פון זיי נישט געבליבען קיין זכר, ווילט איר וויסען פאר וואס? ווייל זי האבען זיך אנגעגעסען מיט

נְבִילוֹת וְטְרִיפוֹת אֲוֶן חֵלֶב

און האטש עס איז געווען בשוגג, מען האט זיי נעבעך אריין גענארט. זיי האבען זיך פארלאזט אויף זייערע שוחטים וואס האבען אויסגעקוקט פון אין דרויסען ווי חשובע אידען און אויף זייערע רבנים וועלכע האבען געמאכט אן איינדרוק ווי פארלעסליכע רבנים. פון דעסט-וועגען האט דאס שרעקליכע פאסירט אז עס איז נישט געבליבען קיין אנדענק פון זיי צווישען אידישען פאלק.

דער אוהחה"ק שרייבט אז מאכלות אסורות שאדט אפילו בשוגג (ש"ת דברי חיים י"ד סי' ז', זזה"ק וישב, שמיני, אור החיים הק' שמיני עה"פ "אל חשקצו את נשותיכם" ונר.).

צום אויספיר:

געדענקט ! !

איר דאווענט — איר בעט — איר וויינט — און יאמערט אויף אייער געזונט און געזונט פון אייער פרוי און קינדער. איר בעט אויף תורה און יראת שמים פאר אייערע קינדער. אויב ח"ו דאס קינד איז נישט געראטען אדער אין אן עת צרה רח"ל טוט איר קלאגען און וויינען אן אויפהער צום באשעפער אין הימעל, זעהט דערצו עס זאל נישט זיין אומזיסט אייער מיה און האראוואניע, ארויסגעווארפען זענען אייערע טרערען און געבעט אויב די טויערען פון הימעל זענען פארשפארט דורך דעם וואס איר עסט און איר גיט פאר די קינדער צו עסען בהמה פלייש (סטעיק געפילט קרויט, געמאלען פלייש, סאלאמי, פאסטראמי, וואורשטען, און אלעס וואס שטאמט פון בהמה פלייש) אין דער צייט וואס די ערליכע אמת'דיג גדולי הדור שרייען מיט זעקות נוראות אז עס איז בחזקת

חלב — נבילה — וטריפה.

ווארפט ארויס דאס ביז פון שטיב און דאמאלטס וועלן זיך ברייט צועפענען די טויערן פון הימעל פאר אייך און אייערע קינדער און כלל ישראל.

בברכת חג כשר ושמח
הק' שלום יודא גראס
אב"ד דקהל האלמין

אזהרה חמורה ונוראה

היות ווי אלע חרדישע היימישע בוטשער'ס פארקויפטן פלייש פון ווייסע קעלבער (בלעק ען ווייט black and white) ווילען מיר מעורר זיין אז הגאון הגדול ר' משה פיינשטיין שליט"א האט שוין פון לאנג גע'אסר'ט די קעלבער צוליב גאר ערענסטע פראבלעמען וואס איז דא ביי דעם:

1. זיי ווערען געטיטערט מיט מאכלות אסורות.
  2. די לינגען האבען ערענסטע שאלות.
  3. די בני מעיים האבען ערנסטע חששות.
  4. אינגאנצען 10% ביו 15% פראצענט קומען ארויס כשר.
- עס איז א וואונדער אז די אלע ארגאניזאציעס וואס גיבען זיך אפ מיט כשרות, אפילו די שענסטע, האבען נאך נישט געפונען פאר וויכטיג מעורר צו זיין דעם דעת הקהל פאר דעם שרעקליכען מכשול מיט וואס ערליכע היימישע שטיבער ווערן טעגליך געשטרויכלט???
- ג.ב. מיר ווילען מעורר זיין דאס הרב הגאון מוהר"ר אברהם קליינמאן אבדק"ק מארגערעטען שליט"א לאזט נישט נוצען ביי זיין שחיטה (מארגערעטענער שחיטה) די קעלבער שוין 10 יאר פון ווען ער איז געוואר געווארען פון דעם מכשול.

הבשר של "העגלים לבנים" (ווייסע קעלבלעך), יש בו חששות רבות על אופן פיטומה וגידולה, וחששות רבות של טריפות הריאה, וטריפות שאר אברים הפנימיים.

לשום לב!

העגלים הללו נמכרין בכל הבוטשער'ס כארא פארק וויליאמסבורג ומאנסי ונאכלין ע"י כל.

תשובה להלכה

בענין "עגלים לבנים" (ווייסע קעלבלעך) מהגאון הגדול רבי משה פיינשטיין שליט"א

... וכדבר העגלים שנתחדש זה לא כבר... מפטמים אותן משקין שמנים מאוד שאין הבהמות הננין מזה, ולהיפוך הגמרא בכורות דף ל"ט, וגם נעשים חולים מזה וצריכים למיני רפואות, וכפי שאומרים שוחטים מובהקים לא נכשרו מהם אלא ט"ו עגלים ממאה, והכלל שרובן טריפות היפוך מחזקת כשרות ומשמע שהוא רק מטריפות הריאה שרואין זה השוחטים מדין בדיקת הריאה אבל אפשר דאיכא טריפות בכני מעים שפשוט שצריך נמי לבדקן שמסתבר שיש לחוש לזה מאוד. שלכן מהראוי היה לאסור מלעשות זה ובעלי נפש אין להן לאכול כלל מעגלים כאלו אף אם יבדקו גם הבני מעיים, ובלא בדיקות הבני מעיים אין להכשיר, והבדיקה בכני מעים אינו מנקבים וכועות שנעשים מנקבים אלא משום מראה דהבני מעיים ומכועות שנעשים ע"י חלישותן וכלי בדיקת הבני מעיים אין להכשירן. עכ"ל.

בולעטין
דרך כוכב שיעקב
מחברה מזכי הרבים

גודל הזכות
 של
מזכי הרבים

בלתי לדי' לבדו

קונטרס
מקדש מעט
 על קדושת בית המדרש

ביאור מקיף על כל הנוגע להתרשלות אמירת אמן יהא שמיה רבא, והדרכות נכונות להורים ומלמדים ושאר ראשי העם. מראה כאצבע בש"ס וכל מדרשי

חז"ל כי חומר הענין מורכב על ראשי העם, מלמדים, והאכות שאין עושין כפי המוטל עליהם.
פרק א

הכי אמרינן מוטב שיהיו שוגגים ברואה אנשים משיחין בעת חזרת הש"ץ או אמירת קדיש ולא יוכיח אותן או שצריך ומצוה להוכיחן. אין כאן נדנוד ספק שמצוה וחובה רמיא על כל הרואה או שומע חבירו משיח בעת חזרת הש"ץ וכיוצא להוכיחו על פניו מדינא דשלחן ערוך וגדולי הפוסקים ראשונים ואחרונים כמו שיתבאר בעזה"י להלן:

החיובים שנאמרו ביחוד אצל חזרת הש"ץ

(א) בשלחן ערוך או"ח סי' קכ"ד ס"ז וז"ל:

לא ישיח שיחת חולין בשעה שש"ץ חוזר התפלה ואם שח הוא חוטא וגדול עונו מנשוא וגוערים בו עכ"ל. ודין זה מועתק בכל הפוסקים כמו דה"ח, ח"א, שר"ע הגר"ז (ע"ע בסמוך), ערוה"ש, וכל האחרונים.

(ב) והגאון מהרש"ז זצ"ל בשו"ע הרב החמיר עוד יותר שיש לגעור גם באנשים הלומדים או אומרים תחנונים בעת חזרת הש"ץ וז"ל (בסי' קכ"ד סי'): ויש לגעור באנשים שלומדים בעת חזרת הש"ץ או אומרים תחנונים ואפי' אם מכוונים בסוף הברכה לענות אמן כראוי שלא תהי' אמן יתומה לא יפה הם עושים... שאם הלומדים יפנו ללימודים ע"ה ילמדו מהן שלא להאזין להש"ץ ויעסקו בשיחה בטילה נמצאו מחטיאים את הרבים עכ"ל.

ועוד כ' להלן בסעי' י' וז"ל: לא ישיח שיחת חולין בשעה שש"ץ חוזר התפלה ואם שח הוא חוטא וגדול עונו מנשוא אפי' יש ט' זולתו שכל המשיח בכה"כ בשעה שהצבור עסוקין בשבחו של מקום מראה בעצמו שאי"ל חלק באלקי ישראל, עכ"ל. (ג) וכ' הפמ"ג (א"א ס"ק ח') וז"ל: עי' א"ר בשם כלבו אוי להם שמשיחים בעת התפלה כי ראינו כמה בהכ"נ נחרבו בשביל עון זה ובווי העמודים דיש למנות אנשים ידועים ע"ז בעונשים רבים ויביישם ברבים.

(ד) כ' בערוה"ש או"י"ב וז"ל: ולא ישיח שיחת חולין בשעה שש"ץ חוזר התפלה ואם שח גדול עונו מנשוא וגוערין בו ואף בדת אסור לדבר דומן תורה לחרד זמן תפלה לחרד, עכ"ל.

(ה) ושם או"י וז"ל: ואין ללמוד או לומר תהלים בעת חזרת הש"ץ אף אם עונה אמן בסוף כל ברכה ומי שעושה כן יש לגעור בו, עכ"ל.

(ו) במ"ב ס"ק כ"ז וז"ל: כ' בא"ר בשם הכלבו אוי להאנשים שמשיחין בעת התפלה כי ראינו כמה בהכ"נ נחרבו בשביל עון זה ויש למנות אנשים ידועים להשגיח ע"ז, עכ"ל. (ז) בס' ווי העמודים (דף י"ז ע"ד פרק י') ובעוה"ר עד מתי יהי' זה לנו למוקש שבכל עיר ועיר אין יכולין למחות להם לעם ונעשה להם כהיתר בעוה"ר ווי להם לנשמותיהם ואיך יעלה תפלותיהם למעלה והיא מלוכלכת במיני חטאים ואין קטיגור נעשה סניגור. ע"כ מן הראוי שכל קהלה וקהלה מקום אשר דבר המלך מלכו של עולם ודתו מגיע יעמידו אנשים ע"ז אשר ישגיחו באיומים רבים על המדברים ויביישו אותם ברבים וזה נראה כבוד ד' בארץ וכל העם ישמעו ויראו ולא יזידון עוד.

ע"כ מי שיש בידו מקל ורצועה יחוש על כבוד קונו ולא ישא פני איש ולא יהדר פני גדול עד כי חדל יחדול והמזהיר והנוהר יזכו לראות בנועם ד' ולבקר בהיכלו כבוד אומר כולו אמן כיה"ר, עכ"ל.

(ח) בסידור נהורא השלם (מוכא בס' הפנים או' ל"ג) וז"ל: צריך להזהיר להמוני עם שלא יאמרו תהלים ומעמדות או שאר תחנונים בעת חזרת הש"ץ תפלת י"ח ... וכיבוד נמצאו זאת לפני כותל מערכי מהמוני עם שפורקים מעליהם כשעה שהקהל משבחים ומפארים או בחזרת הש"ץ השמו"ע הולך אל דרום וסובב אל צפון והולך בלי מורא ופחד כמו בכתי משתאות ... והוא חוטא ומחטיא את הרבים כירבעם והחטא הזה לכד די להאריך גליונותו, ובעוה"ר איסור זה נעשה להם ממש כהיתר.

לכן מי שיש בידו למחות מוטל עליו הדבר ויהי שכרו גדול לעוה"ב, עכ"ל.

(ט) בס' דרך משה ליום ט' וז"ל:

הנהנא באתי לעזור לככסם הטהורים וכל רכני ארץ ומורי צדק בכל קהלות וישובים לגזור על השמש להזהיר העם כשעת התפלה שלא ידברו ... וכל אדם יזהר מאד בתשובה קלה כזו ואף אם כבר דיבר יהי' לו תיקון גדול מהיום והלאה ע"י שיגעור בחבירו והחיוב מוטל עליו לגעור בו כמו שאיתא בשו"ע מי שדיבר בביה"כ הוא חוטא וגדול עונו מנשוא וגוערין בו, עכ"ל.

(י) עוד כ' שם וז"ל: והחיוב מוטל עליו לגעור בו כמו שא"י בשו"ע מי שדיבר בבה"כ הוא חוטא וגדול עונו מנשוא וגוערין בו ונ"ל כודת השו"ע שהוא כמו רוצח שנהרג על ידו כמה בנים ... וגדול כח התשובה שיזכה לעצמו ומזכה לאחרים עמו ודוונותיהם נעשה לכם כזכיות ונברא לכם מלאכי רחמים ותגרמו חיים לכם ולבניכם אחרים בטוב ובנעימים אמן, עכ"ל.

(יא) כ' רבינו יונה באגרת התשובה (מוכא בס' הפנים או' ס"ה) וז"ל: ויזהר שלא לדבר בשום עסקיו או שיחת חולין בבה"כ כי גדול עונו מנשוא וכ"ש שיזהר שלא לדבר בעת שהש"ץ מתפלל וכל הקהל מחוייבים להוכיחו ולגעור בו ולחשוך אותו מחטאו ... עכ"ל.

פרק ב

בירור בדין מוטב שיהיו שוגגין וכו'

(א) בס"ח ס"י רס"ב: דמה שאמרו הנח לישראל מוטב שיהיו שוגגין ואל יהיו מזדיין זהו במקום רשות אבל בביה"כ לא.

(ב) הא דאמרי' מוטב שיהיו שוגגין ולא למחות דוקא ביודע ודאי שלא יקבלו ממנו (רא"ש ביצה פ"ד, ובתשובה כלל ר' או"ג, תוס' טו"פ ח"ה, ט"ז ס"י תר"ח ב, מ"א ס"י תר"ח סק"א מנ"ח רל"ט, וכ"כ בח"ס ביצה ל') אבל בספק אפילו באיסור דרבנן צריך למחות (לבושי שרד שם שכן מוכח ברא"ש וכ"נ בשו"ע הרג"ז ד, וכ"כ בברכ"י מההר"ט, וקצה"מ ה, ערוה"ש ו).

(ג) אם החוטא מזיד גם אם לא ישמע לו חייב להוכיחו עד שינוף בו החוטא ואם לא עובר על מ"ע דהוכח תוכיח (דברי מנחם ס"י תר"ח בשם העיטור וריטב"א מ"א תר"ח סק"ג מט"א ח, ערוה"ש ז, מ"ב סק"ה, גו"ר או"ח כלל ג' ס' ט"ו).

(ד) עבירות שבגלוי יוכיחנו מיד שלא יתחלל ש"ש (שם).

(ה) בשטיה מקובצת על ביצה ר"פ המביא, וז"ל:

העיד הריטב"א ז"ל בשם רב גדול מאשכנזים שהעיד בשם רבותיו הצרפתים ומכללם ר"י ומהר"ם מרוטנבורג שלא נאמרו דברים הללו לחלק בין איסור תורה לדרבנן אלא לדורותם אבל כדור הזה שמקילין בכמה דברים ראוי לעשות סייג לתורה ואפילו בדרבנן מחינן וקנסין להו עד דלא לעברו לא בשוגג ולא במזיד ושכן הוא במדרש ירושלמי והדבר נראה נכון עכ"ל (מוכא במחה"ש תר"ח ג, ובשו"ת כתב סופר ס"י ג"ז ע"ש).

מדרוך לכשרות ולחיזוק הדת

קעה

ה) אע"ג שיש מלמדין זכות על שאין מוחין בעוברי עבירה דחוששין לסכנה שיעמדו על גופנו ומאודינו, אבל במקום שאין חשש סכנה אדרבה יש להחמיר יותר בדורותינו (מחה"ש בשם הריטב"א).

ז) מוטב שיהיו שוגגין נאמרה דוקא אם אינו כפרהסיא, אבל אם הוא כפרהסיא דיש חשש שאחרים ילמדו ממנו חייבין למחות אף מדרבנן (חכמת שלמה למהרש"ק או"ח תר"ח ונ' דעל זה כוון בס"ח הגי' אר' א').

ח) הריטב"א (מכות כ.) דהא דאמרי' מוטב שיהיו שוגגין וכו' דוקא בעשה לא כאיסור ל"ת (מובא גם בס' מילי דחסידותא להגה"ק בעל דע"ק סי' א. וכו' דאולי יש לחוש לדבריו).
ט) מי שבידו למחות בחזקת היד שבע"כ צריכין לשמוע לו לא שייך מוטב שיהיו שוגגין וכו' (מט"א סי' תר"ח אר' ד').

י) בספק אם ישמעו מוכיח לרבים ברבים כדי שלא יהי' חילול השם כששותק ברבים (פמ"ג מש"ו סק"ב).
יא) לא אמרי' מוטב שיהיו שוגגין אלא במקום רשות אבל בביהכ"נ לא (מ"א וס"ג סק"ל בשם ס"ח).

יב) בשו"ת תשב"ץ (ח"ב סי' מ"ז) דוקא היכא שכר"ע נכשלים אבל אם אינו יחידים מקלקלים אי שתקו רבנן ילמדו וינהגו כך צריך למחות מוטב שיהיו אלו המועטים מזידין ולא יכשלו בהם רבים ע"כ.
יג) בחי' חת"ס ביצה ל. הביא דברי שו"ת תשב"ץ הגי' (אר"י) וכו' והנה אמת נכון הדבר עכ"ל.

יד) כס' נחמד למראה (ח"א דף י"ב ע"ד) דאם רואה אדם לאחד שחוטא חייב להוכיחו אפילו בספק יקבלו ואין לחוש למוטב שיהיו שוגגין וכו'.
טו) אף במקום שיש היתר מניעת תוכחה מטעם כבוד הבריות (כדבר שיש בו פגם וביזיון גדול) מ"מ אם הוא דבר הנוהג יום ויום והלה יעבור איסור כל הימים אין כבוד הבריות דוחה איסור כל הימים, (שו"ת נ"ב מהד"ק סי' ל"ה).

טז) בס' עקידת יצחק (פ' ורא שער כ.) דהחטא הגדול אשר יעבור עליו איש איש מבית ישראל בסתר ושלא לדעת הרבים וברשות כ"ד חטאת יחיד הוא ... אמנם החטא הקטן כשיסכימו עליו דעת הרבים והדת ניתנה בבתי דיניהם שלא למחות בו הנה הוא זימה ועון פלילי וחטאת הקהל כולו ולא ניתן למחילה. . . מוטב שיכרתו או ישרפו או יסקלו החטאים ההם בנפשותם משיחעקר אות אחת מהתורה בהסכמת הרבים, ע"כ.

יז) כ' הרמב"ם (בס' מורה נבוכים ח"ג פכ"ט) בענין מוסר של אברהם אבינו ע"ה לבני דורו וז"ל: אין ספק אצלי שהוא (אברהם אבינו) ע"ה כאשר חלק על דעת בני אדם כולם שהיו מקללים, ומגנים, ומבזים אותו התועים ההם, וכאשר סבל הכל בעבור השם וכן הדין לעשות לכבודו, עכ"ל.

יח) מי שאינו מחזיק במחלוקת על המתייצבים על דרך לא טוב ומושכין העון נענש מפשעיהם לכל חטאתם ועובר בלאו שנאמר לא תשא עליו חטא (שערי תשובה לר"י שער ג' סי' נט, חרדים מל"ת פ"ד סי' מ"ב).

יט) רק יחיד או צבור שמכירין כל אחד ואחד ויודעין בו שהוא בחזקה זו שלא יקבל תוכחה אז אסור להוכיחם אבל במה שנוגע לכלל ישראל כולו או רובו או אפי' סתם חלק גדול מכלל ישראל שא"א לידע בבירור אם לא נמצא ביניהם תמימי דרך שראוין לקבל תוכחה ולפעמים נכנסין הדברים בכמה מהם ועושים רושם בלכם להפכם אל הטוב, וע"כ

מדריך לכשרות ולחיוזק הדת

אמרה (מדה"ד לפני הקב"ה) לפניהם מי גלוי, כלומר הלא לא נגלה להם כחי" כל הנפשות שיש בישראל אולי ימצאון איזה אנשים שתועיל להם התוכחה (ויזאל משה בהקדמה, דף י"ג).
 (כ) מה דקי"ל (בסי' תר"ח רמ"א ס"ב) דדבר המפורש בתורה לא אמרי' ביי "מוטב שיהיו שוגגין", לאו דוקא מפורש ממש פעולה זו אלא כל שעיקר האיסור מוזכר בתורה אע"ג שפירושו בא בדברי חכמים (כ"ג כר"ן שבת עב: ד"ה והמוציא, וכ"כ מהרש"ק בקנאת סופרים ד' ו: מהר"ע בנלוני הש"ס שבת קמ"ח: ובשו"ת גו"ר כלל ג' סי' טו, קובץ על יד ה' יור"ש פ"א ה"ו, בני יהודה דף סז: וע"ע בחו"י קס"ד, ושו"ת בנין עולם סי' ל"ב).

(כא) אם רואה חבירו עושה איסור דרבנן מחמת חסרון ידיעה חייב להודיעו ולהפרישו מאיסורא, וכל איסורי דרבנן בכלל בין איסור גמור בין שהוא משום גזירה (חיד"א בשו"ב תמ"ח, וחיים שאל ח"ב לא, שעת"תמ"ח טו, פת"ש יור"ד ר"י ק"ט, ובסי' שג, שיבת ציון סי' ס"ו, בית יהודה יור"ד יז).

(כב) היתר של מוטב יהיו שוגגין וכו' רק לפטור מעונש מיתה אבל חיובא איכא למחות בהם (ברכ"י תר"ח ד, וביעיד און מ' אר"ה ה"ן כע"ז בש"ך סמ"ג). ועי' דרך המלך ה' דעות פ"ו שביאר שיטה זו.

(כ"ג) אצל דיין היושב על כסא הוראה לא אמרי' מוטב שיהי' שוגגין ומחויב למחות (אברהם אזכור למהר"ף דף כ"ט או"ג בשם מערכי לב ח"ב דרוש נא).

פרק ג
עונש הנמנע מלמחות

גודל העונשים המעותדים למונע מלמחות - בעוה"ז ובעוה"ב:
 מוסיף חטאים יותר מסתם בני אדם

(א) לפי כחו שיש לו על בני אדם להשפיע תוכחה ואינו מוכיח כל חטא קטן וגדול שעושין הרי הוא כמי שעשאו הוא (שבת נד: חינוך מצוה רל"ט, יור"ד של"ד מה).
 ולפ"ז כל שהרב גדול יותר ומחזיקין אותו למכובד יותר שעי"ז מתרחב הפשעתו יותר כידוע מוסיף להרבות חטאים ופשעים כי לפום גודל הערצתו בעיני בני אדם מתגדל השפעתו וכשאינו מוחה כל חטאתם עונם ופשעם אחד איסור לאו ואחד איסור כרת וסקילה הכל עולין על חשבונו ליענש בעוה"ז ובעוה"ב, ולפ"ז אדם פשוט והדיוטי יותר נקי מחטאים מאדם גדול ונכבד כי אף שלראות האדם האדם הגדול והצדיק הוא מי שיושב ומתבודד באהלו של תורה ויר"ש ואין מסתכל ממנו ולחץ והוא עמוס ממצות ומע"ט ולצדיק יחשב, מיהו לא מחשבות אדם מחשבות הקב"ה והקב"ה מטיל על הצדיק חובת מחאה וכל שלא מקיימו חטאת ועונות אותם שיש לו השפעה עליהם רובצים כולם על כתיפיו ונתפס עליהם כמכואר שם באר היטב, ולא די בפליטת שפתי תוכחה מזמן לזמן דכל שהדור פרוץ יותר חובתו יותר חוב עליו להיות טרוד בזה יומם ולילה ממש כמ"ש בזוה"ק ח"א דף כ' ובילקוט שופטים סח.
 (ב) לפעמים נענש ליהרג אפילו (סנהדרין כ) והוא בכלל ארור (ויקרא רבה כה).

(ג) כל רציחות ושפיכות דמים שנשפכין בישראל כאילו הוא עשאים (ילקוט שופטים סח).
 ומנוע בניית ירושלים (שבת קיט:).

(ד) אם עוד מחניף הרשע ראוי שיבאו עליו כל הקלות שכתורה (ילקוט דברים תשצ"ג).
 (ה) בשעת הגזירה נענש עם הכלל אפילו הוא צדיק גמור (שבת נד: מדרש תנחומא משפטים, מדרש תנחומא חקת, אותיות דר"ע א') ונלקה בצרעת (זוה"ק ח"ב דף מו:).

- (ו) אין הקב"ה מספיק בידו לעשות תשובה (רמב"ם ה' תשובה פ"ד ה"א).
 (ז) כל פעם שכידו להוכיח כגון שרואה משיחין בעת קדיש ושמו"ע ואינו מוכיח עובר בג' לאוין (זוה"ק ח"א דף רלט:).
 (ח) ע"י שאינו מוחה מתגברת חסרון ידיעה בחומר העון ועונשה ומתרכים בעלי עבירות שלהם כולם עולים על חשבונו (רש"י סוטה מא:). ואם הרשע נתפס בעונו נחשב בשמים כאילו הוא הרגו לזה (יחזקאל ג').
 (ט) מתקצרים שנותיו ומת קודם זמנו (אדר"ג פכ"ט).
 (ט) מי שלא מיחה בעובר עבירה אע"ג ששב הרשע לכוסף מרשעו אעפ"כ הערב נענש על שלא הוכיח בזמנו, ודוקא ששב הרשע מיראה (כמו שכן בימינו) אבל השב מאהבה גם להערב שלא מיחה נמחל (מערכי לב דרוש ע' דף קנ"ז, וס' יד ימין ח"ב דף יג) ויש שכתבו סתם דאינו נמחל לו (יערות דבש דף ע"ב).
 (י) ככל מי שאפשר למחות באנשי ביתו ולא מיחה נתפס על אנשי ביתו, באנשי עירו נתפס על אנשי עירו, בכל העולם כולו נתפס על כל העולם (שבת נד:).
 (יא) ע"י שר"ת מהר"ם שיי"ק אר"ח סי' ש"ג והלאה הרבה פרטים בדיני חובת מחאה.

פרק ד

שכר גדול להמוחים

(א) מי שמוחה לכבוד שמים אין מלאך המות שולט בו כשאר בני אדם (זוה"ק ח"א כט:).
 (ב) הקב"ה כורת עמו ברית ולורעו אחריו כמו שעשה לפנחס (ראשית חכמה שעה"ח פ"ב כ"ש מהרי"א אבוהב) וזוכה לחלקו של הקב"ה (תמיד כח). וממשיך ברכות וטובות לעולם (שם).
 (ג) ויוצא מכלל ארור לכלל ברוך (ויקרא רבה כה), ניצול מכל גזירות קשות (ילקוט רות עה"כ וימת אלימלך) זוכה לבלות שנותיו בניעימים (אדר"ג פכ"ט) כשיש גזר דין על הכלל הוא ניצול (חומת אנך פ' נח) וזוכה למלכות (סנהדרין קא:).

נימוקי הרדיב"ז

הקדמה להוצאה חדשה

אנו מוציאים לפני כב' הקדמת ס' נימוקי הרדיב"ז בעהמ"ח רידב"ז על סדר קדשים שתוארוהו חכמי הדור שר התורה — צדיק נשגב — המפורסם בכל קצות תבל — ומשם יראה הרואה מלחמה גדולה וכבידה שהי' להאי גאון וצדיק עם השוחטים והקצבים באמעריקע שרדפו אותו עבור זה עד חרמה ולא שמו לב לגדולתו וצדקתו שהי' נחשב בין גדולי הדור בימיו ולוחם מלחמת ד' במסירת נפש.
 אכן יש להמליץ אין כל חדש תחת השמש כל מה שאירע (ע"י מדריך מס' 33 שגם הגה"ק בעל ייטב לב זצ"ל ניצל בדרך נס מפח יוקשים וסכנת מות שע"י הקצבים, וגם הגה"ק בעל שו"ת דברי יואל זי"ע רמז רמז במקום אחד שאינו רוצה להאריך בכל הפרטים והמ"י) לצדיק זה עבור מסירת נפשו לד' ותורתו מאורעים לצדיקי דורינו הלוחמים עבור בשר כשר פה ניו יארק.

נימוקי רידב"ז

פי'

ער התורה

מאת רבינו מאור הגולה שר התורה צדיק נשגב המפורסם
 בכל קצות תבל כ"ש מהור"ר יעקב דוד נ"י בעהמ"ח ס'
 מגדל דוד, וס' הנה דוד ושו"ת רידב"ז
 וחיבורו הגדול על כל הש"ס ירושלמי רידב"ז ותוס' הרי"ך

הובא לבית הדפוס ע"י הרכ ר' אברהם שמואל נ"י
 ברודא רב בבית הכנסת מאריאמפאלער דפה.

שיקאנא

לפ"ק

תרס"ד

בשנת

הקדמת המחבר

צמודש שחר טוב צוור ר' אצא צר כהנא אומרה כנסת ישראל לפני הקצ"ה, אני שוגת העמוקים הנתונה צעוקי הצרות וכשילני הנוקוס ונעוקי הצרות אני מרצת נועשים טונים כשוגה ואיוורת לפניו שירה שצאור ויתן צפי שיר חדש התיא דרצנן כהדא דרי"א המודעי לעתיד לצוא צאין מכושי התורה לקטרג על ישראל ואוורתם לפניו רצש"ע אלו שוכי דוייס ואלו שוכי דמיס אלו עוצדי ע"ץ ואלו עוצדי ע"ץ אלו מוגלה עריות ווכני ונה הללו יורדין לגיהנם והללו לגי"ע א"ל א"כ חרד כל אוונה ואלהיה עונה שצאור כי כל העוים ילכו היש צס אלהיו וכי, ר' ראובן צס ר"ח אור הלולא וקרא שכתוב אי אפשר להוורו שצאור כי צאש די נשפט שיפט אין כ"כ אלא נשפט והוא שדוד ע"ה אור גם כי אלך צגיא צלמות לא אירא רע שצטך אלו היסורין שצאור ופקדתי צצט פשעס ונשענתך זו התורה שצאור צווחוקק צמשענתם הנה ינחוני יכול צלא יסורין תלמוד לוור אך יכול צעוה"ז תלמוד לוור אך טוב וחסד ירדפוני כל יוני חיי ולוה צצתי צצית די לאורך יוייס עכ"ל המדרש.

המדרש הזה צ"צ אי ואתא דרצנן כר"א המודעי ונה שייכות הוא לר"א המודעי הרי המאמרים הללו דר"א צ"כ ור"א המודעי הוא צי עינים ונחי שייכות הוא צליץ צי התשובה שיציג להם הקציה שורד כל אומה ואלהיה עונה וחי תשובה הוא זה על שאלתם דהללו והללו עוצדי ע"ץ ומוגלה עריות ווכני ונה הללו יורדין לגיהנם והללו לגי"ע וכי משא פניס יש צדצר ג' הוואור דר' ראובן צס ר"ח דאלולא וקרא שכתוב וכי צאש די נשפט צציות צ"צ הציך אפשר לאוורה די שצטך אלו היסורין שצאור ופקדתי צצט פשעס מאי רא"י הוא וקרא דצט פשעס דצט אלו היסורין הלא פירוש הוולות של שצט ידוע לכ"ע צלא הרא"י דפקדתי צצט כשעס הרי כתיב ג"כ חושך שצטן שונא צנו הי יכול צלא יסורין הציך היה הצי"ו לאוור כן הא מפורש כתיב שצטך ולוה וציף רא"י ויהדר דאך טוב דאך וויווט הלא מפורש כתיב שצטך אלו היסורין ו יכול צעולם הזה תלמוד לוור אך טוב וחסד ירדפוני כל יוני חיי,

ונראה לבי עמיד לכרש המדרש הזה ולכ"יג שהוא לאויתה של תורה דה"כ דכשהגלו ישראל מארצם, וצאו לארצות של כרנסה והצלה ועושר אצל ע"ש כיווכי המדינה ותהלוכותיה מתנגד לשוור הדת, כנוו כשגלו ישראל לארצות הצרית מדינה נושכעת צכרנסה וזכו לגדולה ולכבוד צין העוים, אצל המדינה הזאת היא מתנגדת צעטם לשוור התורה והיהדות ווכני חוקיה וכיווסים כגון סחוצ שכל הצנים וצנות ילכו לשקולין מעורצ עם עם הארץ וזכרים ונקצות צימד וער מצלה רוב יווי צהשקול וילמוד ווועשי הגוים עם כל הספיסים וריחי של הנער מוזר לישראל, וכשציו וולוודו תירה וזוכר לו וולמד על שטוכדע הוא

אך ללמוד לו סדר התכלה ולה יותר והנער אינו נוטה אהן להמלך יען שכל
 עתותיו של היום נתן להשקול ונסוף היום כשחזיריו ונזני עם הארץ ונטיילין
 ונמשחקים העת הזה ניתן לו ללמוד סידור. ע"כ אינו משיב לצו לזה ורוצ הנערים
 כנר תליסר וארצ'סר עוד אינו יכולין להתפלל, וילונדו מונעשי חזיריהם ילדי
 הנכרים ולא הורגלו לצדק צרכת הננין וכונעט אינו יודעים וזה שנוחיו ה"ס
 לצדק ואכילו אהן היודעים שנוחיו צדק לצדק לא ידעו איזה צרכה והרגילית
 מימי כעוריהם נשתרש נלצס עד כי הזקינו נתרסקו ועם ישראל ואינו יודעין
 כלל וקדושת ישראל. גם שוירת ש"ק קשה מאד לשמור לנוי שאינו ירא שוים
 צאוות כי היצ"ר וורה לו שעי' חילול שנת קודש ירויה כל כרנסתו ונעיינו
 ישתר ככפלים כי יום התשלומין הוא צ"ק אלל כל צע"ו וכח הטומאה גדלה
 כ"כ עד שצנים האחרונות כל וולאכתם צ"ק הוא אך די שעות ולה יותר
 וויי שלא יעצוד די שעות הללו נוטל מנחה כרם שר אונותו דכל השצעה
 מוסר השכל לכל ירא שוים לראות כמה נצרה כח הטומאה צע"וה, ניכף עיד
 לזה עון חונור יותר ויותר, שציתת יום הראשון של השצעה כי ציום הראשון
 כל הציציקען שציתין וכל השועלים צעלים ומה עושין הנחורים העוצדים כל
 ימי השצעה. ציום הראשון שציתין אז וולצשין ח"ע צגדי צ"ק שלהם שפעשו
 על קדושת שנת קודש. לוצים הנגדים הללו ציום הראשון דהוא יום היוניחה
 צע"וה ונוצן ויחילו שאינו הולכין לצהוני"ד להתפלל או ללמוד אלל הולכים עם
 חזיריהם לכארקין ולנתי תטריאות שמה ושון יום מנחה לזרע ישרין. זהו
 ע"ז גמורה וחונור יותר וניחת ושציתת יום הראשון מהחילול ש"ק. כי חילול
 ש"ק הוא באילו עובד ע"ז ולא עצודה זרה ונוש אלל כאילו עובד ע"ז הצל
 שציתת ונחה דיום הראשון הוא עצודה זרה ונוש וכ"ז גרם להם חוקי הונדינה
 שיצנו זה ורתיתי ציודינה הזאת צי וכלגות יהודים יש יהודים רצים ירתי די
 וכשירים נאמיים לדי ולתירתו ולעונו ולארצי והיהדות צוער כאש צקרנס וצרותם
 זאת את התכלית שנעשה ונצניהם ונצנותיהם ואין אלל ידם להושיע. לזכ יולל
 כאש ואוררים היום שצאו ליודינה הזאת. וגם רתיתי יהודים רצים ונחללים צענים
 את השנת קודש וגם זה נתחלה ציונם ולצסוף צרצון כי נעשה הרגל עכ"ז לצס
 דוח ויחד מחד ואין לשער את נערם הרג, ולו אם היה יכולת צידם לצרות היו
 צורחים מן הונדינה. וגם צענינו ויחכל כשירות שנכשלים ישראל צוודינת של
 ארצות הצרות הוא ג"כ צאבות הונדינה, כי צוודינה הזאת נקצנו צני הדם ויכל
 די קצות תצל ויוכל הארצות ואין איש מכיר את חצירו ווי הוא זה הא"ש הא"ש
 צניתו ונעירו. ורצים שהיו ככולין צציתם צאו לונדינה הזאת ולצשו אדרת שער לויצן
 כחש ונותחשש צחילוקא דרצנן והגיד דרשות לפני הוונן עם ונרחה להם כיויכית
 מרצני יוראם והעם אינו יודעין וזה שאין לסנווך על הסוויכית צצנים
 האחרונות הללו שנתנו הרצנים כיויכות לכל אצדך שפשט ידו וכונתם רצייה
 לונען לקרצם לתורה כיוו שונינו צרי"ח צרי"ש סבוכוהו קודם שליוד לונען לקרצו לתורה
 כדאיתא צננורא דחיוורו ל"י רצי קרו לך וגולתא דהצנא כריסי עלך ויה איורת
 לקריית

אזיל אצל וצאות היה צנים האחרונות התחזקות לתורה עיי הסמוכה לכן כל
 אצרך שלמד קצת חלק ראשון יור"ד סמוכהו וכן עשיתי ג"א ולא עלה על
 דעתינו שהאגסים הללו הרחוקים ונתורה ויראת שמים כשצאו לדרך הזאת לאחר
 שנשפלו צארכם וצניות נוכחי רוע מעלליהם והרצה עשו מעשים רעים כשצאו
 למדינת ארצות הנזרות ודרשו לכני המון עם לקחו אותם לדרוש צש"ק והוא לקח
 עטרה לעצמו כשהראה סמיכותו ויקרא שמו צישראל רצ ונתרצו הרצנים כאילו
 צכונה צתי ודרשים. וכמו כן צלו מציתם רשעים גמורים ונתחפשו צמדינה ה"ל ונעשו
"צוטשארעם" ווכרים צזר כשר לפי ישראל והרצנים הללו נתחצרו עם הצוטשארעם
הללו והצוטשארע עומד תחת השגחת הרצ הזה (צעד צצע כסף) ושיניהן ויאכילין
טריפות וכמו כן השוטטים צלו מציתם ע"ה אך סר סכיניו היטצ ווקנל קנלה
 והוא קל שנקלים עד שכל העם ראות קלותם למשל הולכים לצתי טטריאות
 אף צש"ק ועוד ועוד. והעם לא שם אל לצו נוי הוא הש"צ ומי הוא הצוטשארע
 ומי הוא הרצ המשגיח עליהם, וסומכים על מאמר העולם "אז מי רוכט איהם
 מענדיל וועג וועג עסען פון זיין פענדיל" (ופלא גדולה עליהם א"כ כמו כן,
 אז מי רוכט איהם יעוואן וועג וועג עסען פון זיין פאן) לא אכחד שמיאיתי
 צמדינה הזאת גם רצנים צעלי תורה ויראי ד' מרצים וכן ש"צ וצוטשארעם
 כשירים אצל אין צכחם להועיל כלל כי צעיני העם שפל וואד כצוד הרצנים
 צראותם וועשיהם לא יצינו אח"כ צין רצ לצו צין ש"צ לש"צ צין צוטשארע
 לצוטשאר כי צהדי הוצא לקו כרצא כוואמר חז"ל ואין להצחין איה צזר כשר
 ואיה טריפה כי על כל החלינות נדצק טאצלצע הוא הודעה כאן יש למכור
 צזר כשר וצכל ווקוס שהולכים שם תיצת צזר כשר צאותיות גדולות צולטות
 לעינים עד שלא נווצא כלל צמדינה הזאת צזר טריפה והכל כשר והיהודים
 הכשירים צעלי תורה והחרדים לדצר ד' נצזר לצם צקרצם וויגעשים להכשיר
 הצזר אצל מה יעשו לנגד המון שנתקצצו מדי פינות העולם שאין וושימין לצו
 לכשרות כלל, כי אכלו נצילה וטריפה גם על הסכינה והמה אין רוזין לשווע כלל
 מפי החרדים לתקן העיר ציוהכל כשר ורצניהם ושוציים וצוטשארע עוקרים להם
 להוציל ווקח הצזר וכולם כונים אל היווציה הזאת צזר זול צזר זול (ר"ל צזר
 זולל צזר זולל) ויווכרח הצוטשאר היהודי הכשר להוציל ג"כ וונצזר כשר לא
 ריוק כשיוכור כמו הצוטשאר היווכר טריפה. עוד ענין רע ראיתי צהעיר הזאת
 אשר תסמר שערות ראשי הש"צ וורטים צעצמם נוצות העוכות ששחטיה. ויש ש"צ
 ששחטיים. ציוה ה' ו' עש"ק עד צ' אלפים עוכות ומורטים הנוצות, וצליל שיק
 כלאו יהודים שלו לצכל ויש ווהס אשר צ"צ התחציו הכף לתוד פיו צלילי שיק
 לצכול כי לא היה לו כח לצחוק הכף הלא שחטתו צצילה גוורה והכלים אסורין
 צין כך וכך נתכנלו צנוסם של יהודים צצצילה וטריפה ר"ל ואמרו חז"ל עד
 שיתפלל אדם שיכנסו דצרי תורה לתיך ועויו יתפלל שלא יכנסו דצרים אכורים
 לתיך ועויו, כי כיון שכנסם דצרים אכורים לתוך וועויו הוצרי רוח היהדות ונתגצרה
 התאזה ר"ל לכל דצר תועצה עד שקשה לעשות תשונה וכ"צ צגרם הוודינה שנקצצו
 ווכל

מכל הארצות טונים ורעים ואין להצנין. מעשה שהיה צעיר אחת ומלאתי ראיתי
 נצלה ישראל נצלה אשר לא כשמוע נזמן מתן תורה עד היום קם איש אחד
 צעל תחצולה ויתרצו ר"ל לנש איש צמס רב ע"י איזה קאנגרענישאן ויתחבר
 להכרים המחזיקים נתי המוטצחים הגזירים הגדולים אשר צלעדס לא נמלא
 צר צכל העיר כמעט צכל המדינה ורצה צעל התחצולה הזה לנרש את הרצנים
 רצני דמתא מצית המוטצחים צאוכן שיהא רק תחת השגחתו לצד ויהא סגור
 ויוכורג כל הכשרות מכל הצית המוטצחים דלא יאלוט צ"י עין של ישראל ולא
 הרצנים הכשירים דהקבל הקדוש סווכים עליהם ועשה צרוע כתצ צחתיכא
 דאיסורא עם הש"צ דאסור להם להראות סכיניהם לאיזה רב צעולם זולתו לו
 לצדו והוא אף הוא לצד ישניה על ד' צתי המוטצחים הגדולים המשפיעין לעיר
 וצכל המדינה. הבקצו ושמעו ב"י קרעו לצנכס ואל צנדיכס הנשמוע נצלה כזאת
 השועתה מיימיכס ומימי אצותיכס כי צתי"המוט הללו הגדולים יותר צתצל שעוצדים
 ציום כיעלים לכונה אלפים צכל צתי"המוט והמהומה והמצוכה רצה מאל יהיה
 ג' שחטיס לצתי"המוט סיה י"צ על כל צתי"המוט והג' הללו המה השחטיס המה
 הצדיקס המה המארקערס ר"ל החותמים כל הרגלים, והדקין, והכבד, והמילטנין
 כל אחד צכני עצמו ולחתום הכותלים ולשחוט ולהעמיד הסכינים ולצדוק צין
 שחטיס לשחטיס ולצדוק ולנכח הריאה ולא יוכלו להתמהמה אף רגע
 הית יתור מהעת הקצוע להם לשחטיס הכשרות כי אז יונתו פועלים למאות ולמאות
 צהריגת השורים על טריכה מה עכה צעל התחצולה הזה סגר הכשרות צעד
 כל ישראל ועוד קצל על עצמו פעקטערי של ווארסט להאכיל לכל ארציה
 מהשחטיס הזאת היתכן צעולם דאיש אחד צ"וד יקצל על עצמו הרים גדולים
 כאלו ועיד לסגור צעד כולם והתבאר עוד דעשה כתצ חתיכא דאיסורא עם
 השחטיס דיסגרו צעד כולם את וולאכתס צזה הראה לכל דעיה גמור הוא
 והין לו יד ושס צין הלומדים וא"י לכלכל צענין הזה מוכמה טעמים אי האיד
 חל האיסור להסגיר הכשרות מועיני ישראל הרי כנשצע לעצור על ד"ת הא צרור
 כצוש כאשר יהיה פתוח צתי"המוט לפני כל ישראל יצקו כולם דאין זה שחטיס
 כצירה צני שחטיס על צתי"המוט הזה וצעיכ יהיה מוכרח להעמיד עוד ג' או
 ד' עד שיהא לכה"פ ו' או ז' שחטיס ודוקא שחטיס יראי ד'. וכן היה צחיות
 כאשר נכתה חתיכ ראו כולם צצתי"המוט הנשחט צקציעות זמן נדרש לכה"פ
 ו' ודוקא יראי שמים והרי ע"י חתיכא דאיסורא הזאת נסגרו צתי"המוט ועמדו
 שנים רצות צני שחטיס וצדיקים כי הרצנים דמתא לא ילכו עוד
 צצית המוטצחים.

ועוד יש צזה ע"ה גמורה ופשוטה וגלויה לכל כיון דהצית המוטצחים
 הוא של נכרים והמה המשפיעין צר על כל העיר וצלעדס אין צר צכל
 העיר הרי"ז דומה להוואדיקאשקי המסתפק מים לכל העיר והקאנוכאניא
 שמתפקין מים להעיר ע"י מואשינעס ושוכרין פועלין לזה אם יהיו הכועלים
 יהודים ויעשו חתיכא דאיסורא צאיסור הנאה על כל ישראל הדדים צעיר
 הזאת

הזאת האם יהיו כל ישראל צלל מים הם ונושות זהאיסור הזה, הא אין אדם אוסר דבר של חזירו על חזירו הא כל העיר זכו זהמים הללו ושייך המים הללו להעיר ואיך תאסור עליהם הא אין אדם אוסר דבר של רחוב על רחוב כמו כן הצית היוטצחים של הנכרים המסתפקין גזר כשר לכל ישראל שצעיר וצלעדס איך לנולד גזר והישראל שצעיר סומכין צכשרות איך על רצניהם שרובין דווקא על רצניהם רצני דנותא וזכו זהכשרות לפי רצונם והאיך יאסרו הסועלים שה"צ ולגזול הכשרות שלפי רצונם והא דנשוע לכעוים שה"צ עשו חתיכא דאיסורא על שחיטתו כשיעשה כך הוא או כשנעשה ע"י בני העיר או דווקא צכל העולם כשיש יכולת זהעיר לקחת שה"צ צלעדס דאז לא גזלו הכשרות מהעיר אלא הוא אסר על עמו ואין שום חוצה להעיר צמה דעושה חד"א על שחיטתו אם יעשה כך וזכום דאז יקחו שה"צ אחר ואיני נונע אלא לו לצדו ומש"כ כאן דהין צידס לקחת שחט וצודק אחר דחצין להעיר את זכותם ולא חל ח"דא וגם שצושה לא חל דידוע ש"ס ופוסקי דלהורעת אחרים לא חל השצושה כלל היכולין לסווד על עם הארץ הזה צהוראה אפילו קלה שצקלות. כתצת זאת לווען יהיה למושורת לעולם זהאיסטוריא העצרת צאמעריקא.

ונולד צפי יאן תצוה מרצ אחר ונאשכנ לרצ אחר צכולין שכתב לו דצבר הש"לס דמוסיק שס להחירו, אצל אין להורות כן צכולין להקל ופני שצין צני תורה, ונאשרה זהאיסטוריא העצרת צצין שנתגלגל הדבר שכל התורה יאן ונאשכנ לצילין, ונוי יודע אם לא צצית היוים יתאכסן התורה צרצון יודע העלמות צזאת המדינה, וידעו דורות הצאים ונה שהיה צאמעריקא צצון הרידצ"ץ שיולד טוצים ורעים צין רצנים צין צע"צ וצכל הוולגות.

עיד ענין נורא מחד שכוועט עילה על כולם. שצתחלת התיצצית ישראל צארץ הזאת לא היה להם רצנים שנים רצות איך שחט וצודק וגם מוהל. והנה שלא ידעו צציו צטין וקידושין עסקו צענינים הללו כי לא היה איש אחד המוכשר לזה. וגם אחרי כן כשצאו רצנים כצירים ויראים לנודינה עדיין מורקד השטן צזה ר"ל ילא נתעקר הע"ץ הזה עדיין, ועדיין המוהל ושה"צ מוסדר קידושין עד שהירגל צעני העם לקרות על השילדין כאן דר מוהל ומוסדר קידושין שה"צ ומוסדר קידושין עד שנתאחד אצל העם המלה הזאת מוהל-מוסדר-קידושין, שה"צ-מוסדר-קידושין. כמו שנתאחד ש"ן ושה"צ לענין אחד והמוהלים מוסרי הקידושין מהתיאים את הרצים יש הרצה מחד צנודינה שסידרו קידושין לכהן עם גרושה ולהיש המעגן את אשתו צלא גט צטורין. איך ווקצל הורמונא מצית המוכט (קארט) וכן אינן מדקדקין על יווי הצחנה ונתרצה צכל שצע וצכל חודש חללים וצגוויים וכן גם ממוזרים ר"ל כי כמה פעוים נוסדר קידושין לאשת אח דיש לה צנים והכל צאשמת הארץ כי נקצנו אנשים נקצים מכל המפלגות ואין אחד ווכיר את חזירו. עיד רעה חולה ר"ל ורצה היא כוועט עולה על כולנה המוסגרת דלתי התצוה צצני כל ישראל צאשמת חופש הדכום וזה ניתן הכח לכל אדם להיית מ"ל מייע ואם הרעדאקטאר הוא כצד וצעל צורה וצעל דרך ארץ וצעל תורה זה

לא ישפילו כל קודש ישראל הללו לא ישפילו כבוד התורה הללו לא יצאו לת"ח
 אך צאו זרים ויחללוהו, כיון שניתנה רשות למשחית קמו אנשי צליעל חטאתים
 בושעים וקנו חותיות ועבדו גם הוא מ"ע צעירו ומחלל כל קודש ישראל ומחלל
 שם שמים ומנזה את התורה ות"ח צקרים ותניפה וליצנות ויפק אותו צלשו
 זשחרגאן לפני המון. והיה כי יטיף איזה נוטיף וידרוש ת"ח ויוכיח צמוכחות
 לישראל לקרצ לז צנים להציהם שצמיהם, למחר צא הנוכל הזה צמ"ע שלו כי
 חכמי הוא ומתלוצץ צליצנות ויוהכך קערה על פיה צקרים וכזצים. ורצים
 נכשלים צזה צרצין וצלוכס. וכבר אמרו חז"ל, ליצנות אחת דוחה מאה תוכחות. ס"ך
 דבר אין להאשים צה ת צני יעקב צרע ישרון עם קדוש על כל אלה כי
 אין צמנתם צזה אך הצ"ח הנודינה היא. אך תלי צזה הצ"י הכשרים אשר
 לא נכזה צקת ה"הדות ולצס וולא הינה ויאחה ואין להם הנאה מחייהם ומרגיבים
 צערס ומיחסים צהך הצ"ח ואין להם הנאה ומחלחת ומיחסרס ומתענגי המדינה
 כי התורה מנגדת החלחתם. ה"הודים הללו צני ע"י"ה צמורים ו"הודים כשרים
 הויה, אך לאלו ה"השים שנתרחקו לגמרי מדעת ה"הדות ונכזה הצ"ק האחרון
 והרחיקו מן התורה והיראה ומן ה"הדות. ונהנים מ"יצינת הארץ הצ"ח ומקצלים
 תענוגי הנודינה צכל לז ואין התורה מנגדת להם לתאוה ה"ה

וכעת מוצן הנודרש הזה אמר ראצ"כ אמרה כנסת ישראל לפני הקצ"ה, אני
 שושנת העווקים הנחונה צעיוק הצרות ר"ל העווק הוא מקום דשן שצוע דגן
 כדכתיב והעווקים יעטבו צר, וצר ולחם ויוון הוא מקום משופע הצל אין זה
 ווקוס לשושנה, כי השושנה אין מוקייה צעיוק אלא צמקוס גצוה והמקום הזה
 של עיווק הוא לנגד צעצית השושנה ונתיצנת מוזה המקום ואין נכוחה לתת
 ריחה הטוב ולהידור הכרחים הע"כ ומתפארת השושנה דאפילו דאני שתולה צעיוק
 צמקוס צר דהוא מנגד לטיצעי הע"כ שושנה אנכי אך נתישנה קצת צחוק הצל
 צכנים עדיין יהודי אני וכשאני מולחלח קצת הנני מרטצת ומי אנכי ושושנה
 אני והנני מרטצת ויעשים טיצים ואייוור לכניך שירה והוא השושנה דיורגשת
 עדיין את שצרה שה"ה נתינה צעיוק ואגידה עדיין צתורה ותענוגי העיווק יכורין
 הצלה השושנה הצ"ח דיורגשת הכ"ז והיכורין דיש לה צתעווק ותענוגי העיווק
 גידופין הוא הצלה, היא עדיין שושנה וצקצת לחלוותית מרטצת משא"כ השושנה
 הנחונה צהעווק ויש לה נחת רוח מהעיוק ואינה מורגשת שהיא שושנה והעיוק
 יפה לה השושנה הצ"ח נתצטלה ויתואר שושנה ואינה מרטצת עוד וע"ז אמר
 ואתא דרצנן כר"ל. ה"הודעי לע"ל צאים ומכחישי התורה לקטרג על ישראל לכ"ה
 הקצ"ה וה"הודים לכניו רצ"ע הללו שוכי דוים וכ"ה הללו עוצדי ע"ז והללו
 עוצדי ע"ז הללו ומגלה עריות כ"ה ומכני מוה הללו יורדין לניחנס והללו לג"ע
 וח"ל אי"כ תרד כל ה"היה וה"היה עומה שצ"הור כי כל העומים ולכו אי"כ צצס
 אלהיו פ"י דהר"ה צ"ל כתצ צהא דהק. המכרשים ז"ל מודע ויתר הקצ"ה על
 כלג צנצעה ה"ה ה"היה דכלג צנצעה הוא מווש כוועשה מדום צלי צים

שינו ולויה נתהפכה סדום ולא פליצג הכי משאו פנים יש צה וינתן הרמזין ז"ל הכי דהנה אנשי סדום עשו עולתם צכל לצם ולא נוצר דנתגזרה התאזה אלא דכן היה החוק צסדום דעני שיצוא לעירם לא יקצלוהו ויגרשוהו וכשיצט צמוטה קטנה יקטו רגליו וצמוטה גדולה ינושכו רגליו וכן היה החוק והיושכט צמודיה, אצל אצל פליצג האמינו שפיר צתורה וידעו היטצ שעולה ורשע הם עושים אך לא יכלו להתגצר על תאותם ועל חודתם ועל יצרם הרע ע"כ דצרי הרמזין זיל ונראה לשעני"ד להמתיק דצרי הרמזין ז"ל דלכאורה קשה ציודע שאסור לעשות כן ועשה יאל מן הגדר ויחזור עונו יותר אך הפ"י כיון שזמאין צתורה ושכר יעינכ אך שאינו יכול להתגצר על יצרו הרע ועל תאותו וע"כ אפילו צעת ויעשה דעשאו עצירה לא קצלו הנאה צשלייוות יען דהתורה מונדת להתאזה וכיום הנשצית מוצר ודואג ע"ז אך לא יכלו להתגצר ועשו התאזה והעולה ציסורין. כן יש להמתיק דצרי הרמזין ז"ל, וזה פ"י הפסוק תאותי לנגדך ואנחתי ויחך לא נסתרה ר"ל אע"פ דתאיתי לנגדך ואין אני יכול להסתיר התאזה אצל גם אנחתי דיש לי מוכח הנכש דנצצר צי דהתורה מונדת להתאזה גם זה לא נסתרה ומוך. על כן לא קצלתי כל הנאה מן העצירה, דצאדם ככר עישה העצירה ע"י יסורין דיש לו יסורין צעת עשית העצירה גופי וצעת התאזה גופי וע"כ כשקטרנו ונכחי התורה על ישראל, שעוצדים ע"ז ויוגלה עריות כוונתם מוכני ויה הללו יורדין לגיהנם והללו לג"ע הלא שניהם עשו העצירה ע"כ השיצ להם הקצ"ה יצוא כל אומה ואלהיה עמה. ר"ל דלא דווי העצירה דעשו האוה"ע להעצירה דעשי ישראל דיצואו כל אומה ואלהיה עייה ר"ל אלהיכם התיר אתכם לעצוד ע"ז ולגלה עריות ועשיתם הכל. צלצ שלם ונצש חפציה ונש"כ עמי ישראל שעשו העצירה עשו הכל כנגד אלקיהם והיו להם יסורין צעת עשית העצירה גופי צעת מועשה גופי ולא עשו תאותם צשלימות ע"כ יצאחו צניהנס ויעלו לג"ע ויהו כרצן דשוננה דמרטצת ועושה וועשים טונים ונכוס דהיא שוננה צעמוקים וזה לה עמוקי צרות לוורת רוחה כל תענוגי ותאות העמוקים לכיכך מרטצת ונעשית שוננה, כן תצאח הנכש צניהנס ויורטצת ויעשה שוננה ונכוס דהרנישה צעת תאזה שהיא צעמוקים ומוקס דחיני ומסיגל ווורת רוח לשוננה. וכיון שמוצר צעונש גיהנם של הנשונה ע"ז קחזור ר"י ראובן צשם ר"י אלמלא ונקרא שכתוצ אי אפשר לאוורו כי צאש ד' נשכט שוכט אין כתוצ כאן אלא נשכט הכונה דהנשמה הוא חלק אלוה ויוועל וכשהנשמה צניהנס, כציכול הקצ"ה שוה כיון שהוא חלק מועצמותו יתצרך שווי כציכול ע"כ כתוצ נשכט וזהו הכל צמי שעדיין הוא שוננה ונורגיש יסורין ויהעצירה צעת התאזה גופי ע"כ מנחאחין ועולין לג"ע דמרטצת ונעשית שוננה גיורה. וע"ז מסיים והוא שדוד המלך ע"ה אמר גם כי אלק צגי צליוות לא אירא רע כי אתה עומדי שצטך ומשענתך הוה ינחמוני שצטך אלו היסורין שנאמר ופקדתי צצט כשעם ר"ל שלא אירא כלל שלא אצוד צניהנס מוכני עונותי כי עדיין אני נחזיק צתורה הקי אפילו צעת העצירה יש לו יסורין אפילו צעת מועשה

ייעשה עשיית העצירה גופי משום ידיעת צעת ייעשה דהיא לנגד התורה ע"כ
 היסודין שהי ונקבל וון התאזה אפילו צעת עשיית העצירה שלא יכולתי להתגבר
 על יצרי משום דהתורה עומדת כנגד תאותי הוה יחיווני שאנלל וון הניהנס
 לניע ע"ז מציא רחיה שצטך אלו היסודין שגאונר והיכחתי שצט פשעם ר"ל דהשצט
 היסודין הוא הכצע גופי שגאונר שצט כשעם דהכצע גופיה הוא השצט וונשענתך
 זו התורה שגאונר צוהיקק צונשעניתם ע"כ כיון שידעתי צעת התגברות התהיה
 גופיה דהתורה עומדת לנגד תאותי ע"כ הוה יחיווני שאני מרטצת והעשה
 עוד שגנה. כיון שהרגשתי כל ימי שאני שגנה צענוקים. וע"כ קאונר יכול
 צלא יסודין ר"ל דלא יהיה לו יסודין צניהנס כלל אפילו לצחצח הכשונה אלא די
 היסודין שהיה לו צעת התאזה שאיני יכול להתגבר על יצרו ושהוא לנגד התורה
 וע"כ היני צריך ליסודי גיהנס והאי שצטך וונשענתך הוא היסודין שהיה לו צעת
 התגברות התאזה ע"ז אונר ת"ל אך טוב וחסד והך וונשעט דיהיה לו ונשעט
 יסודין ויכול צע"הז דאך טוב וחסד קאי על העו"הז והך וונשעט ת"ל כל
 יוני חיי כל מרצה ע"הז ולמה למה לו צלמת יסודין ע"ז משני כדי לצחצח נשמתו
 ליוען שצתי צציו ד לאורך ימים.

רחי ורעי ועווי צצוי למודינה הזאת צהענוקים צקרתי את רחי ועווי
 הנקראים שגנה ונצחתי שהיא שגנת הענוקים צוקוס שהענוקים יעטבו צר ולחם
 ויוזון ויש ונהם שעדיין שגנה היא וונרגשת שהיא שתולה צענוקים ולצם נומם
 צקרצם והשגנה הזאת נותנת רוח ניחוח לצם הנצורה יאזין די משמים ויחנן
 וירחם עליהם ועל כל עונו והרצו ונעמתתי לצקשתם והכצרתם לרחם עליהם
 ולהתיצט הצלם אולי הרבא את שצרם. ויראתי ונאך לדחות אותם כי רחיתי שצכל
 לצצם וכשם תשוקתם ונאך ע"ז אונרתי צלצו כי אולי הקצע ישצנה גדולה
 להציא נעורים ת"ח גדולים מיווראש ולהגיד שיעור גפ"ת וינהרו אלו ווכל אפסי
 ארך ואולי אכניס התורה צוודינה הזאת ואולי יצנה ישראל על ידי וונשעט
 צאלו היה כוהם כעוויים שצכנס התורה צלציה וודינות ע"ז אנשים ת"ח אחרים
 כיוו רציו ונשה וצנו רציו חניך ע"ז צסי הדורות. ולא היה צכתי להדחותם
 ולא חסתי על עסקי (הוא צכס"ן ירושליו) שידעתי שהרויח ככל ככלים צציו
 וונשעט וליסע לא"י צלי כדר כאשר עם לצצו צע"ה ונסיתי לקבל הרצנות רצ הכילל
 צכה אחרי וצו הדעת שהיה לי ג' חדשים אך כעת רחיתי כי לא כונתי המטרם
 ולציא עוולי אחרי שאני מונע זיון רצ להעוייד הפשרות כי זהו היסוד הראשין
 וצרו עול ויגיעה רצם עלה צדי להכשיר אך ג' צתי ווטצחים ולצטל מריוטת
 הצוטה. ולא יותר כי ונהרם אחר צשתרש צכה מציחה וע"כ כעת יש
 לי וצו הדעת גדול וע"כ לא קצלתי עדיין שכירות צכה (שרצו ליתן
 לי כוונה וכיונה כעוויים) ולא הרצה לקבל עד שהרחה האיד ויכול
 דצר. כי אם אולי לא אוכל להוציא מחדשתי אל הצועל צצנר התורה יבירחה
 ליוה לי רצנות, וליוה לי שכירות כי לא נתכצתי צהוודינה הזאת ליוען קצלת
 שכירות ולא היה חכר לי צציתי ואמכור את סכרי הש"סין ירושליון ורבע לא"י
 צל"נ

צלי"ג צע"ה כי זה תשוקתי ונתתי אל לצי לדכוס פי' החונט סדרתי צציתי
 נסלונק י"יו והוא לא צדרך דרוש אך צדרך קרוצ לכסט וצדרך קצרה ויש צה
 ג"כ תוכחת נוטר ווידות, וסדרתי כעת חלק ראשון צראשית ושמות וקראתי
 שנו רידצ"ץ כסט הרשאון ש"ית רידצ"ץ והסיוצר הגדול על התלנווד ירושלנוי
 ורידצ"ץ הוא ר"ית ר"ינת י"יעקב דוד (כנואה"כ רני ליעקב שונחה) בן זאב. וקצצתי
 עצרו וקח קטן לונען שיהא ציד כל ישראל לקנותו ויהיה לו צמה להציט
 צצנתות ווי"ט ויתענג נכשו ויוזא צכמה וקיומות ונוכר והנהגה צצני"ד הצנים
 ועצתי הנכונה שע"כ חוקי היודינה הגס שיווטל חוצ על כל האצ לנוכר צנו
 להשקולין. אך יש עוד חוק אחד דרשות נתונה לכל ישראל לכל קאנרעגיישאן
 לעשות סקולה ויוחדת עצור ישראל ושונה ילמוד צניהם תורה, וצונה ילכו
 גס הטייטערס. וצע"ה עינינו ראות דהפולנים הצאו לארץ הזאת עשו כן ויחדו
 צתי סכר לצניהם צטשאטשעם שלהם למען שלא יתקלקלו דתם. ולווה לא צצוש
 אנהנו עם קדוש זרע ישרון לעשות כן עם צנינו הקטנים עם הנולד וע"ץ
 דוה לצנו אשמנו ווכל עם וכצר חונרו חז"ל כוונתיקים שצסה לא עשיתם
 כמקולקלים שצסה עשיתם. אחי ועווי חין אחי רואה שום תרופה לצצר צת עיווי
 אס לא צדרך הזה ואליכס צע"ץ הסרידים לצצר ד' וצעלי תורה ולאחי הרצנים
 הגדולים צתורה וציראת ד' אשים דצרתי עורו נא ונצנתכס הקיבו נא ונהרדמותיכס
 והציטו ורואו אס יש ונכאצו כווכאצו צכל יום ויום הנורחק צנינו לצין אצינו
 שצמנים הולך וגדול. ואס לא עתה כ"ץ שהדור האצן חי על האדווה חיוותי
 ח"ו שלא ישאר יהודי צדור הצא אחרינו, קומו נא עורו נא והגידו לצקתכס
 לעם נולד ועשו לכה"כ כוונתיקים שצאומות. אז תצכו לדור ישרים דור כשר
 זרע צרך ד' וחצכו לראות צנחנות ציון וירושלים צצוצ ד' שצות עמו ועווד כהן
 לאורים ועיניכס ראות, נכוון ונשא צראש הרים. וצתוכס גי"א אהצכס הנוצקר אחיועמי
 את השיצנה צארץ העמוק הזה הנוצרך אתכס ואת אחי הרצנים הגדולים צתורה
 וציראת שמים צאמות וצלצצ שלס, צהון ועוטר צציתכס ולצקתכס תענווד לעד.
 יעקב דוד רידב"ץ

אחרית דבר

סוף דבר הכל נשמע כי תכסיסי יצה"ר וכת דילי' השוחטים וקצבים
 הקלים וריקים לא נשתנו באמריקע כלום ממה שהי' בימי קדם כי עבור
 בצע כסף ותאות ממון בארץ הזהב שנתקיים במילואו אוהב כסף לא
 ישבע כסף ומי שנכנס בלבו קצת רגש אהבת כסף מפעפע בקרבו כארסו
 של עכנאי, וגם בזה"ז עגל הזהב עדיין מרקד בינינו ביתר שאת ועוז

כמו שאנו רואין מזמן לזמן אנשים יראי ד' שעסקו בתורה והיו נקראים יראים וחרדים כשנכנסו לעולם המסחר נהפך לכם בקרבם ומוכנים לירד לחייו של כל העומד בדרכם ובולעים חיים לקונקורענטן שלהם (וכבוד אלקים הסתר דבר).

כללו של דבר כל שלא הוכר בכיסו אפילו רינון כ"ש עליו יש לחוש לו כי המציאות בדורינו שעיני השוחטים והרבנים ומכשירים בכיסם תליא, וכיסם תלוי' ביד הקצבים ובעלי בתים והיינו האי דאחריב למצב הכשרות באמריקע מעולם הן הכשרות והן השבת, והן הצניעות והשאר (כמבואר באורך בשו"ת דברי יואל ומועתק במדריך מס' 33, ע"ש) ועדיין שטן זה מרקד בינינו.

ולא מצאנו כעת העצה לזה רק ללכת בעקבי הצאן ואותן אנשים זעיר שם וזעיר שם שנשארו כאודים מוצלים מדורות שעברו באמעריקע הן הן שמעדיין על עצמם כי רק המסירות נפש עבור בשר כשר ושאר מאכלות כשרות (והשבת והצניעות) הוא שעמדה להן להעמיד ולהמשיך דורות כשרים.

כ"ז ישים כל יהודי ירא וחרד אל לבו כי אם יתנזר מבשר אשר גדולים וצדיקים צועקים חוצה חלב! דם! נבילה! וטריפה! אז יהי טוב לו בזה ובכא, יראה דורות ישרים מבורכים מרוב נחת ועונג באורך ימים ושנים טובים אשריו בעוה"ז וטוב לו בעוה"ב.

ג. לצערנו הגדול וכאבנו הרב מתאוננים אנו על הגאון וצדיק הרידב"ז זצ"ל שהצטער והתיסר כ"כ בעוה"ז מסיבת השוחטים וקצבים ולא זכה למנוחה גם בקברו כי בשעתא שהעיד על עצמו סמוך להסתלקותו שכל חיותו בעוה"ז כדאי הי' לו עבור הצלת ישראל ממאכ"א ואפי' כזית אחד מיהודי אחד, שמוזה אנו רואין עד היכן בנפשו הי' להציל ישראל ממאכ"א, וכעי"ז כ' הגרש"ק על עצמו בעובדא מבארדיטשוב (עי' בטוטו"ד) וזה איזה שבועות שנדפס בעתון "דער איד" הערכה על האי צדיק לרגל יום הילולא דילי' ולא הזכיר המספר רמיזא כל דהו מכל מערכת הצדיק ופולמוסו הנורא עם השוחטים וקצבים.

ובכלל יש לתמוה על העתון הזה שלא ימצא בו כלל בשום זמן אפי' רמז ממכשולות המאורעים בשחיטה ובכל עיני כשרות, משונה דורות הראשונים שהי' כל עתוניים גם התורני"ם מלאים מזה. מה גנוז בזה ???

חדשות בעולם השחיטה

היות שבעולם היהדות אין ידיעה כלל מהמתרחש אחורי הפרגוד אחר התעוררות הגדולה שהתחילה בריש תשמ"ג אודות ניקור החלב בכלל ושאר פרטי השחיטה בפרט (הובאו בפרוטרוט במספרים האחרונים של המדריך) ולדעתנו נכון לכל אחד לידע תוצאות אותו התעוררות למען דעת באיזה דרך בחרו הקצבים לרגל המאורע אם ליישר דרכיהם או ח"ו להיפך. ידידנו אהובים! בעוה"ר הצליח מעשה שטן ומני אז הורע המצב אצל השחיטה וניקור ומליחה הרבה מעלות ועדיין מתגלגל ויורדת אחורנית במהירה נפלאה למאד.

לא עברו יותר מכמה חדשים מאז ששררה השערוריה ע"י התגלות המכשולות בחלב והקצבים טכסו עצה להעביר השחיטה מניו יארק וניו דזשורסי אל פילאדלפיע, והחשבון פשוט כי רבים נהרו דבר יום ביום לעיין בסדר הניקור וגם השחיטה ונתגלה לעינם מצב נורא ואיום עד שלא האמינו למראה עיניהם, ועד שהרגישו הקצבים בהנעשה ושיתקו המדברים באלימות כבר נתגלה מפה לאזן (כמובן לא בעתון כי אין שם מקומו).

ויהי כאשר ראו כי צרתם צרה הסיעו כל בית המטבחיים למרחוק והפסיק מיד מבקרי בית המטבחיים ולא לזרים בלבד אלא גם רב המכשיר הדר פה ניו יארק כבד עליו לנסוע למרחקים. ועדיין לא נח דעתם בזה וכעת באמצע ההדפסה בא ידיעה שכבר מתעסקים בהכנות להעביר השחיטה — ניקור — ומליחה למיד-וועסט, כדי למנוע דריסת הרגל לגמרי מרבנים ומשגיחים ומבקרים. הערה:

גם כהיום א"א ליקח חתיכה גדולה של בשר מבית המטבחיים עבור כל חללא דעלמא שמתיראין מביקור הניקור, אדרבה ניסו ליקח!!

בית ועד לחכמים

מכתבים אל המערכת

כס"ד

אל כבוד מערכת מדריך הכשרות בארה"ב
 העומדים על משמרת הכשרות בגאון ועוז.
 מאוד התרשמתי לקרוא החוברת האחרונה שיצא על ידכם לאור, והחוברת ראוי
 לברכה והלואי שירכו חוברת כזו לפרסם ענינים החשובים מה שקורא במערכת
 הכשרות של ארה"ב.
 ראיתי ג"כ שהבאתם הענין של עגלים לבנים וגודל המכשולות הנמצא בזה הן
 באופן גידולה והן באופן פיטומה ושאר האיסורים הכרוכים בה.
 אמנם לא ראיתי שהבאתם בזה את הכרוז שהוציא קהל מחזיקי הדת שאינם
 מכניסים בשחיטתם "עגלים לבנים" אל אף הביקוש הגדול בזה.
 ועוד יותר מזה, יש לי ידידים הקרובים לבעל האיטלז שלהם ויודעים לספר
 שבעל האיטלז מאוד מצטער על זה שהרבנים של קהילת בעלזא לא נותנים בשום
 פנים ואופן להכניס את-הבשר הזה ולמה לא תפרסמו זאת מעל גליונכם דבר גדול
 שכוה, ושאלתי ג"כ את אחד מאברכי בעלזא ע"ז ואמר לי שהרבנים לא נותנים
 בשום פנו"א לשחוט עגלים שכאלה והאברך נתן לי הכרוז שהוציאו לאור מעל-דפי
 העיתון שלהם. הנה אני מצרף פה את הכרוז שקיבלתי ולדעתי מפרסמים עושי
 מצוה ונכון מאוד לפרסם זאת. ומה עוד מצוה לפרסם אם עומדים על המשמר
 בפרט בעניני כשרות.

הכותב

יוסף ישעי' אונגר

1641 - 58 St.

Brooklyn N.Y. 11219

קהל מחזיקי הדת דחסידי בעלזא — בארצות הברית —

לרבים השואלים

בעזה"ח המטהרנו ויתעלה המקדשנו בקדושת המאכלים. זכינו ח"ל זה יותר משנתיים שנה ... נחבקשנו ע"י אנשים חרדים לדבר ה' אם אפשר להנהיג ג"כ בשחיטתנו המהודרת את הכשר הנקרא "וויסע קעלבלעך" (עגלים לבנים).

הגשנו הדבר אל הגה"צ שליט"א רבני קהילתנו הק', ולאחר בירור הענין על בוריו בחקירה ודרישה היטב נוכחו לדעת כי:

הבשר של "העגלים לבנים" (וויסע קעלבלעך), יש בו חששות רבות על אופן פיטומה וגידולה, וחששות רבות של טריפות הריאה, וטריפות שאר אברים הפנימיים.

לאור כל זאת:

**אנו נמנעים מלהכניס בשר "העגלים לבנים"
בשחיטתנו דקהל מחזיקי הדת דחסידי בעלזא.**

נציין מאמרו של רבינו השל"ה הק' בשער האותיות אות ק' שבו מפליג בחומרת איסור מאכלות אשר יש בו צד איסור וז"ל:

"התורה הזהירה במאכלות אסורות ומותרות והתקדשתם והייתם קדושים, ולא תשקצו את נפשותיכם, ופירשו כזוהר בענין הזה כי המאכלות הטמאים שהזהירה לנו התורה בהם שורה עליהם רוח חיצונית וטמא, ולכן האוכל מאותן הדברים מטמא את נפשו ומראה את עצמו שאין לו חלק בקדושה ולא באלקי ישראל, כי הדבר הטמא נעשה חלק אבר כעצם האדם והנפש מתלבשת שם וכו'". ומסיים השל"ה הק': "שלא לאכול מדבר שיש בו מחלוקות... ואל תהיו אחרי רבים לרעות מאחר שהוא מצד הדין עכלה"ק.

הכו"ח למען כבוד התורה וקדושת המאכלים וטהרת הכשרות

מחלקת השחיטה

דקהל מחזיקי הדת בארה"ב

MADRICH LAKASHRUS

5743

Aug.-Sept. '983

Vol, 7, no. 34

**“Let the days of
silence be ended.”**

Dedicated to Strengthening of Kashrus
Through Research and Development

34